

A bakócai rekord szarvasbika

A szarvasbögési idény világraszóló eredményt hozott: az 1891-ben Szálkán és 1911-ben Gyertyánligeten ejtett világrekorder bikák agancsméreteit felülmúló agancsú szarvasbika esett szeptember 16-án, a Baranya megyei Bakócán.

Az agancsot az Erdészeti Tudományos Intézet által Róth Gyula Kossuth-díjas ny. egyetemi tanár elnöklete alatt összehívott bírálóbizottság október hó 5-én az alábbiak szerint pontozta:

szárak átlagos hossza (j. 114,2, b. 115,8)	57,50	pont
szemágak átl. hossza (j. 39,40, b. 39,40)	9,98	..
rózsák átl. körmérete (j. 28,8, b. 28,5)	28,65	..
jobbszár körmérete a középág alatt	20,10	..
balszár körmérete a középág alatt	18,75	..
jobbszár körmérete a középág felett	18,00	..
balszár körmérete a középág felett	18,60	..
súly — br. 13,25, no. 12,45 kg —	24,90	..
ágak tényleges száma	17,00	..
szépségpontok — szín	2,00	..
gyöngyözés	2,00	..
elhajlás	1,50	..
korona	5,00	..
ágvégek	1,50	..
igazítás	3,00	..
összes pontszám	228,48	pont

A bizottság a bírálat során újra pontozta a két megelőző rekordagancsot is. A szálkai agancs 1910-ben Bécsben világrekord minősítést, 1937-ben Berlinben nagy-

díjat nyert, a mostani pontozás során 226,065 pontot kapott; az 1930-ban Lipszében nagydíjra, 1937. évben Berlinben az 1910 után elejtettek között rekordnak minősített gyertyánligeti agancs pedig 221,475 pontot kapott.

A bakócai agancs feltűnő haszonlatosságot mutat a szállaival — a közös törzsnek, a dunaártéri tájfajtanak jellegét viseli mindkettő.

K Ö N Y V S Z E M L E

Gerd Krüssmann: Die Nadelgehölze. Eine Nadelholzkunde für die Praxis. Mit rund 1300 Gehölzbeschreibungen, 256, teils ganzseitigen Lichtbildern und 120 Zeichnungen im Text und auf Tafeln. p. 304. Paul Parey in Berlin.

A német erdészeti irodalom ez év júniusában ismét jelentős munkával gazdagodott. A berlini Paul Parey cég kiadásában megjelent a kiváló német dendrológus, Gerd Krüssmann: *Die Nadelgehölze* c. munkája. G. Krüssmann: *Die Laubgehölze* c. rendkívül hasznos és szép munkája az egész világon ismert. Ennek a munkának mintegy folytatása a szerzőnek most megjelent könyve. A munka kiállításában sokban emlékeztet *Silva-Tarruca: Unsere Freiland-Nadelgehölze*, tartalmában pedig *Beissner: Nadelholzkunde* c. munkájára. Ez a munka azonban áttekinthetőbb szerkezetével, kitűnő fényképeivel, nagyszerű és világos rajzaival, rövid és jellemző leírásaival, de kisebb terjedelménél fogva az előbbieknél sokkal könnyebben és egyszerűbben használható. A munka bevezetőjében a szerző megindokolja azokat a körülményeket, amelyek ennek a fontos munkának megjelenését szükségessé tették. Majd azokat a szimbólumokat ismerteti, amelyeket könyvében az egyes fajok és varietások rövid jellemzésére használ. Ezek a szimbólumok az egyes fenyőfajok leírásai mellett azt jelzik, hogy az az illető fenyőfaj milyen körülmények között tenyészthető a leg sikeresebben, melyek tenyészthetők elsősorban Németországban és Közép-Európában, melyek bírják a hideg teleket minden különösebb védelem nélkül, melyek igényelnek téli védelemet, vagy melyek teelendők át üvegházakban. Mindezeket az adatokat a szerző a világirodalom legmodernebb adatai alapján állította össze.

Ugyancsak a munka bevezetőjében ismerteti a fenyőfa-ismerettan legszükségesebb szakkifejezéseit, a fenyőfák ismereténél annyira fontos levelek alakját, külső morfológiáját, azok keresztmetszeteit és végül a tobozok és magvak eltérő sajátosságait.

A részletes részben *Florin* legújabb *Gymnosperma* rendszerét követi. Az egyes családok, génuszok és fajok morfológiai leírása rövid és jellemző. A fontosabb génuszok és fajok elkülönítésére meghatározó kulcsokat közöl, a meghatározó kulcsokat mindig igen szemléletes rajzokkal, jellegzetes és gyönyörű felvételekkel egészíti ki. A génuszokat alfabetikus sorrendben tárgyalja, ami a könyv kezelhetőségét nagymértékben megkönnyíti.

Különösen nagy értéke a könyvnek, hogy az egyes fenyőgénuszok földrajzi elterjedését apró térképeken tünteti fel. Ezek az apró térképek igen alkalmasak arra, hogy ne csak az egyes génuszok mostani földrajzi elterjedéséről kapjunk tájékozódást, de a fejlődéstörténeti vonatkozások megállapítására is igen alkalmasak. A munkában 256 igen szép fénykép van, amelyek igen sokszor azt a környezetet is feltűntetik, amelyben az illető fenyőfaj a legjobban fejlődik.

A munka befejező részében országok szerint közli azokat az arborétumokat, amelyeknek gazdag fenyőgyűjteményük van. A magyarországiak közül a *soproni*, a *badacsonyi* és a *szarvasi arborétumot* említi meg, csupán azért ezt a hármat, mert a szerző csak a munka megjelenése idejében értesült a magyarországi fontosabb arborétumokról. A levelében azonban közölte, hogy a magyarországi arborétumokkal folyóiratában, a *Baumschule*-ban részletesen fog foglalkozni és nagyon örülne, ha a magyarországi arborétumokról folyóiratában cikkek jelennének meg. A gazdagon illusztrált munka minden, a fenyőfák termesztésével foglalkozó, de a fenyőfabarátok számára is nélkülözhetetlen segédkönyv lesz, a könyv tehát nemcsak igen szép, de igen hasznos is. Ára: 50 DM.

Az Egyesület szálalóerdő szakcsoportja Roth Gyula, a mezőgazdasági tudományok doktora vezetésével, szeptember 30-án, a soproni helyi csoport rendezésében az asztalfői szálalóerdő kísérleti területen helyszíni tapasztalatcserét tartott. Az Országos Erdészeti Főigazgatóság, az Erdészeti Tudományos Intézet, az Erdőmérnöki Főiskola, a Soproni tanulmányi erdőgazdaság és a helybeli erdész szakiskolák, valamint a szálalóerdő kérdésében érdekelt erdőgazdaságok képviselői megvitatták a szálalóerdő üzem mód általános erdőművelési, erdőrendezési és feltérési problémáit. Szóba került a tapasztalatcserén a Zalaegerszegi erdőgazdasághoz tartozó szentgyörgyvölgyi szálalóerdő-jellegű volt paraszterdők kezelése is.

*

A fiatal erdőmérnökök csoportja szeptember 9-én tartotta az Egyesületben a szokásos megbeszélését, amelyen Cziráki József a fűrész- és munkauzemek, Török László pedig a lemezüzemek időszeri kérdéseiről számolt be. A beszámolót követő vita során a fiatalok megállapították, hogy a fűrész- és lemezipar ma már az erdészet szerves része. Az erdőgazdaságok és az ipar közötti együttműködés területén a múltban mutatkozó hiányosságok zömét már felszámoltuk. A jobb együttműködés eredménye a fűrészüzemek jobb, időarányosabb rönkelletása és végső fokon a jobb tervteljesítés. Hiányosságként említették meg, hogy a gömbfa átadás-átvételénél az együttműködés még nem kielégítő. A helytelen minősítés erdőgazdaságainknak súlyos anyagi kárt okoz.

A fiatal erdőmérnökök a faipar időszeri kérdéseivel kapcsolatban javaslatot tettek, hogy a vidéken dolgozó fiatal erdőmérnökök megtekinthessenek egy-egy fűrész- és lemezipari üzemet. Kérték továbbá, hogy fokozottabban vonják be őket az ipar és az erdőgazdaság főbb kérdéseinek megtárgyalásába, hogy ezáltal is bővíthessék ismereteiket.

*

Az Egyesület gépesítési szakcsoportja szeptember 26-án tartott megbeszélést, amelyen Huszár Endre a kialakítandó erdőgazdasági traktortípussal szemben támasztandó követelményeket ismertette. Ezután a szakcsoport megvitatta a főiskolai gépesítési oktatás kérdését. Megál-

lapították, hogy sem az oktatás, sem pedig a tananyag nem felel meg az erdőgazdálkodás gépesítése fontosságának. Elhatározták, hogy javaslatot készítenek a gépesítési oktatás megjavítása érdekében.

*

Keresztesi Béla alelnök, Bobok László és Radó Gábor erdőmérnök október 4-én számoltak be az Egyesületben a Német Demokratikus Köztársaságban szerzett tapasztalataikról. Keresztesi Béla alelnök az Eberswalde-i erdőmérnöki főiskola jubileumi ünnepségein szerzett tapasztalatait ismertette és ennek során a főiskola rendkívül értékes erdőművelési kísérleti eredményeit méltatták. Bobok László erdőmérnök a NDK faiparát és a forgácsolóüzemek munkáját ismertette. Radó Gábor erdőmérnök vetítettképes előadásában a Lipcsei Vásár-on szerzett tapasztalatairól beszélt. A nagyszámú hallgatóság a beszámolókat nagy érdeklődéssel fogadta.

*

Az Országfásítási szakcsoport október 18-án az Egyesületben a Micsurin Agrártudományi Egyesület tagjaival közösen vitatta meg a fásítás időszeri kérdéseit. A két egyesület résztvevői megállapodtak abban, hogy a Micsurin Agrártudományi Egyesület fokozottabban fogja segíteni vidéki csoportjain keresztül a fásítás munkáját. A Fásítási Szakcsoport a Micsurin Agrártudományi Egyesület munkájának megkönnyítéséhez részletes anyagot dolgoz ki a vidéki csoportjai tájékoztatására.

*

A Győri helyi csoportnál szeptember 9-én a ravaszi erdészet kerületében Majer Antal ERTI kutató helyszíni bemutatóval egybekötött előadást tartott az erdőfajták meghatározásáról. A jelenlévők a Tény—Sokorópátka—Ravaszd erdővonulaton haladtak végig és helyenként megvitatták az aljnövényzet és a faállomány közötti szoros kapcsolatot. Az előadás nyomán több javaslat született arravonatkozóan, hogy az eddig alkalmazott erdősítési módot a fajmegválasztást a korábbi gyakorlattól eltérően kell majd megállapítani. Ugyancsak a győri csoportnál szeptember 14-én a Sárvári csoport az ártéri erdészeteket látogatta meg tapasztalatszerzés céljából. Ennek során megtekintették

a Solinkai nagyüzemi csemetekertet. Az ártéri erdőtelepítésről *Koltay György* Kossuth-díjas erdőmérnök tartott előadást.

★

A Mátrafüredi csoport szeptember 10-én a pásztói erdészet kerületében vándorgyűlést tartott. Ennek keretében megtekintették a Fenyvespuszta-i csemetekertet és a környező állományokat. A vándorgyűlésen *Borsos Zoltán* erdőmérnök tartott előadást a gyertyános tölgygazdálkodásról. Ismertette a gazdálkodás sárvári múltját és az elért eredményeket.

★

A Kecskeméti helyi csoport szeptember 6-án aktívaértekezleten vitatta meg a gazdaság műszaki fejlesztési tervét, és meghatározta a helyi csoport szerepét és feladatait a gazdaságra kimunkált műszaki fejlesztési terv gyakorlati megvalósításában. A fejlesztési javaslatok foglalkoztak az önköltséget csökkentő műszaki szervezési intézkedésekkel, a gépek, munkaeszközök eddiginél tervszerűbb felhasználásával, a gépesítés fokozásával, az újítkör megalakításával, a szakmai oktatás bevezetésével, szakkönyvtárak létesítésével, valamint a munkaversenymozgalom kiszélesítésével. A helyi csoport javaslatai elgondolásai az erdőgazdaság fejlesztési terveiben érvényre fognak jutni. A helyi csoport legfontosabb feladatának tekinti, hogy a jóváhagyott műszaki fejlesztési terv megvalósítását társadalmi úton támogassa.

★

Szeptember 21-én a Szegedi helyi csoportnál *Szepesi László* erdőmérnök tartott előadást az erdőgazdaság gépesítésének helyzete és jövő fejlődésének irányja címen. Az előadás után a 30 főnyi hallgatóság a helyi gépesítési kérdéseket vitatta meg.

★

A Zalaegerszegi helyi csoportnál *Mátyás Vilmos* erdőmérnök szeptember 23-

án tartott előadást az erdei magvak vizsgálatáról. Az előadást követően feltett számos kérdés aláhúzta a maggyűjtés fontosságát, amit a helyi csoport tagjai eddig kissé alábecsültek. A maggazdálkodás megjavítása szempontjából az előadás igen hasznos volt.

★

A Debreceni helyi csoport október folyamán több tapasztalatcserét tartott. 1-én a tiszacsegei erdészet vókonyai kerületében tartottak továbbképző tanfolyamot a feketeföld és szikes területtel rendelkező fásítási előadók részére. Október 6-án és 7-én a guthi erdészet kerületében a homoki fásítási felelősök részére tartottak tanfolyamot. Október 18-án a Békés megyei csoport látogatott el a püspökladányi szikkisérleti területre, ahol a helyi csoport képviselőjében *Tóth Béla* tudományos munkatárs ismertette a szikkfásítás eddigi eredményeit. Ezután *Tury Elemér* tudományos munkatárs tartott előadást a sziki erdők termőhelyviszonyai, az erdészeti szikkosztályozás tükrében címen. Az előadás után a szikkfásítás, a ligetes telepítések kérdését, továbbá a sziki mező- és legelővédő fásítás időszerű kérdéseit vitatták meg.

★

Október 17-én a Gödöllői helyi csoport rendezésében *Rimler László* szakfelügyelő a múlt század erdőgazdasági tevékenységeiről, *Fekete Gyula*, az Egyesület Fásítási Szakcsoportjának a vezetője, pedig a fásítás időszerű kérdéseiről tartott előadást. Az előadáson megjelentek a helyi tanács, a járási pártbizottság, a honvédegy, a tangazdaság képviselői, továbbá az Agrártudományi Egyetem ötödéves hallgatói, a gimnázium, az ipari iskola, valamint a leány és fiú iskola tanulói. Az előadások célja volt a fásítási mozgalom népszerűsítése, továbbá a fásítások ápolásának, megvédésének elősegítése. Az előadás után bemutatták a „Lombok alatt” c. fásítási propaganda filmet.

Olvasd, terjeszd

az ERDŐGAZDASÁGOT

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Fél évre 15 forint, egész évre 30 forint

Megjelent az

ERDÉSZETI KUTATÁSOK

az Erdészeti Tudományos Intézet közleményeinek
1955. évi 2. száma

A tartalomból:

Babos Imre: A Duna—Tisza-közi homokhát termőhelyfeltárása. — Majer Antal: A Magasbakony termőhelyfeltárásának eredményeiből. — Bánky Gyula—Szőnyi László: Az Észak-Mátra termőhelyének feltárása. — Birck Oszkár—Horváth Endréné: Erdőtípusvizsgálatok a gödöllői erdőgazdasági tájban. — Sopp László: A kísérleti állományápolások módszere és gyakorlati tanulságai. — Partos Gyula: Fehér- és szürkenyár csemeték nevelés. — Héder István—Stefanik László: A Hernádvölgy keleti oldalán a szilikát kőzetten kialakult kopárok vizsgálata

A Mezőgazdasági Könyvkiadó (Bp., V., Vécsei u. 4.) 1956. I. évnegyedében jelenteti meg

dr. Romwalter—Kassay—Lukács—dr. Szelényi:

A fa és termékeinek kémiai technológiája

című könyvét.

A könyv korszerűen tárgyalja a fa kémiai feldolgozása terén elért eddigi eredményeket és úttörő jelleggel foglalja össze ennek hazai vonatkozásait. Az általános részben a fa vegyi összetételét, a vegyi alkotórészek meghatározását, fa vegyi üzemek tervezési alapelveit, a részletes technológiai részben a fatelítést, falepárlást, fagázosítást, gyantafinomítást, illóolaj előállítását, növényi cserzőanyag feldolgozást, cellulóz gyártást, forgács- és farostlemezgyártást, különböző műfafaesések előállítását, facukorgyártást tárgyalja, azonkívül gyakorlati táblázatban ad segítséget az erdőgazdaságban és a faiparban dolgozó szakemberek részére.

★

A Mezőgazdasági Könyvkiadó a szakkönyvet csak előjegyzésnek megfelelő példányszámban bocsátja ki. Az érdeklődők a Mezőgazdasági Könyvkiadó felhívását kísérjék figyelemmel és a könyv megrendelésére az igényt még november hónapban jelentésk, be.

AZ ERDŐ — Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa.

Felelős szerkesztő: KERESZTESI BÉLA, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa.

Szerkesztőbizottság: BABOS IMRE a mezőgazdasági tudományok doktora, JABLÁNCZY SÁNDOR a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, KÁLDY JÓZSEF, KOCSÁRDI KÁROLY, LÁDY GÉZA, MADAS ANDRÁS, PÁRIS JÁNOS, SALI EMIL, TÖMPE ISTVÁN.

A szerkesztő helyettese: JEROME RENÉ. Technikai szerkesztő: ÁKOS LÁSZLÓ.

Felelős kiadó: A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója.
Szerkesztőség: Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. Országos Erdészeti Főigazgatóság.

Kiadóhivatal: Budapest, V., Beloianisz utca 8. Telefon: 111-253. MNB. fiókszám: 46.

Megjelent 1550 példányban. Előfizetési ára egy évre: 60 Ft, félévre 30 Ft. Megjelenik minden hónapban.

32149-689/2 - Révai-nyomda, Budapest, V., Vadász utca 16. (Felelős: Nyáry Dezső.)

